

RICHARD DAVIS BACH

O fabulă a zborului

PESCĂRUȘUL JONATHAN LIVINGSTON

Adevăratului Pescăruș Jonathan, care trăiește în noi toți

Traducerea primară în română - necunoscut
Confruntarea cu originalul și modificări - Andrei

*Să zbori în falnica-nălțare
Spre care tinde fiecare
Chiar dacă cade ca-n abis*

Andrei

PARTEA I

1.1 Era dimineată și un soare proaspăt strălucea în aur peste clipocitul mării domole. La o milă de țărm o barcă de pescari legase prietenie cu apa, iar chemarea pentru organizarea de dimineată a stolului în scopul obținerii hranei plutea în aer pînă cînd a apărut un stol de o mie de pescăruși care, prin șiretlicuri și încăierări, încercau să obțină fărîmiturile de hrană. Începea o nouă zi

plină de griji. Dar departe și singur, străin de orice barcă și țărm, Pescărușul Jonathan Livingston exersa. La trei sute de picioare înălțime el își coborî picioarele palmate, își ridică ciocul și se strădui să-și mențină aripile într-un arc dureros. Această arcuire îi îngăduia să zboare cu viteză redusă, și acum el încetinise zborul într-atît încît vîntul îi deveni doar o șoaptă în obraz, iar oceanul stătu neclintit sub el. Își îngustă ochii într-o concentrare cumplită, își ținu răsuflarea, își arcui aripile... încă... încă... puțin. Apoi penele i se zburliară, Jonathan se opri și căzu. Pescărușii, după cum știți, niciodată nu se împotmolesc, nu se opresc în zbor. A te poticni în zbor este pentru ei rușine și dezonoare. Dar Pescărușul Jonathan Livingston, fără a se rușina, își întinse din nou aripile în arcul acela tremurător - mai încet, încă mai încet, și se poticni din nou - nu era o pasăre ca oricare. Majoritatea pescărușilor nu se deranjau să învețe mai mult decît elementele de bază ale zborului - cum să ajungă de pe mal la hrană și invers. Pentru cei mai mulți pescăruși nu zborul contează, ci hrana. Pentru acest pescăruș, însă, nu hrana conta, ci zborul. Mai mult ca orice pe lume, Pescărușului Jonathan Livingston îi plăcea să zboare. Acest fel de a gândi, observase el, nu este tocmai mijlocul prin care devii popular printre celelalte păsări. Chiar și părinții lui se mîhniseră văzînd că Jonathan își petrecea zile întregi de unul singur, făcînd sute de planări joase, experimentînd.

1.2 El nu înțelegea, de pildă, de ce atunci cînd zbura la altitudini mai joase decît jumătate din întinderea aripilor deasupra apei, putea să stea în aer mai mult timp și cu mai puțin efort. Planările lui nu se încheiau cu obișnuita cădere în picioare care împroșca marea, ci cu un lung siaj orizontal în care atingea suprafața apei cu picioarele strînse aerodinamic de-a lungul corpului. Cînd începu să aterizeze alunecînd cu picioarele pe nisip, parcurgînd apoi cu pasul lungimea glisadei sale-n nisip, părinții lui se mîhniră cu adevărat. "De ce, Jon, de ce?" - îl întrebă mama. "De ce-ți vine atît de greu să fii la fel cu ceilalți din stol, Jon? De ce nu lași pelicanilor și albatroșilor zborul ăsta jos? De ce nu mînînci? Fiule, ești numai pene și oase." "Nu-mi pasă că am ajuns numai pene și oase, mamă. Vreau doar să știu ce pot realiza în văzduh și ce nu, atîta tot. Vreau doar să știu." "Ascultă aici, Jon" - îi vorbi tatăl său nu fără blîndețe. "Iarna nu este departe. Bărcile vor fi puține, iar peștele de la suprafață va înota mai la fund. Dacă trebuie să înveți, apoi învață despre hrană și cum se obține. Afacerea asta cu zborul e foarte bună, dar, știi tu, nu poți să te hrănești cu glisade. Nu uita că zbori ca să te hrănești." Jonathan încuviință smerit. Zilele următoare a încercat să se poarte ca ceilalți pescăruși; a încercat într-adevăr, țipînd și luptînd cot la cot cu stolul pe lîngă diguri și bărci de pescuit, plonjind după resturi de pește și pîine. Dar nu a reușit deloc. "Nu are nici un rost"- se gîndi el, scăpînd intenționat o hamsie, obținută cu multă greutate, drept în gura unui flămînd pescăruș bătrîn care-l fugărea. "Aș putea petrece tot timpul ăsta învățînd să zbor. Sînt atîtea de învățat!"

1.3 N-a trecut mult timp și Pescărușul Jonathan era din nou singur, departe în largul mării, flămînd, fericit, învățînd. Îl preocupa viteza, și după o săptămînă de exersări învățase despre

viteză mai mult decât cel mai rapid pescăruș din lume. De la o mie de picioare înălțime, dînd din aripi cu toată puterea, s-a angajat într-un picaj vertical amețitor, și atunci și-a dat seama de ce pescărușii nu se lansează-n picaj. La numai șase secunde atinsese 70 de mile pe oră - viteză la care dacă-ți ridici aripile îți pierzi echilibrul.

1.4 De fiecare dată i se întîmpla așa. Deși prudent cum era, folosindu-și la maxim îndemînarea, pierdea totuși controlul la viteză mare. Se înălța la o mie de picioare. La început cu toată puterea drept înainte, apoi își lua avînt, dînd din aripi, și cobora vertical. Atunci, de fiecare dată, aripa stîngă i se bloca ridicată, el se răsucea violent spre stînga, își reținea aripa dreaptă redresîndu-se, și țîșnea ca para focului într-o răsucire sălbatică spre dreapta. Nu reușea să fie îndeajuns de precaut la ridicarea aripilor. De zece ori a încercat și tot de zece ori, zburînd cu 70 de mile pe oră, exploda într-o masă involburată de pene, fără control prăbușindu-se în apă.

1.5 "Cheia"- reflecta el apoi, ud learcă - "trebuie să fie a-ți ține aripile nemișcate la viteze mari - să dai din aripi pînă atingi 50 de mile și apoi să le ții nemișcate." De la 2000 de picioare înălțime a încercat din nou, alunecînd în picaj, cu ciocul drept în jos, cu aripile întinse și nemișcate din clipa în care depăși 50 de mile pe oră. I-a trebuit un efort teribil, dar a izbutit. În zece secunde gonea ca o fantomă cu 90 de mile pe oră. Jonathan stabilise recordul mondial de viteză pentru pescăruși!

1.6 Victoria fu însă de scurtă durată. În clipa în care a început redresarea, în clipa în care și-a schimbat unghiul aripilor, a căzut în același teribil vârtej incontrollabil, și la 90 de mile pe oră acesta-l lovi cu puterea dinamitei. Pescărușul Jonathan a explodat între cer și pămînt și se izbi de apa tare ca piatra.

1.7 Cînd și-a revenit, era noapte tîrzie, iar el plutea în lumina lunii pe suprafața oceanului. Aripile-i erau zdrențuroase, ca de plumb, dar povara eșecului îl apăsa și mai tare. Sleit, își dorea ca această greutate să fie tocmai îndeajuns ca să-l tragă încet la fund, să pună capăt la toate.

1.8 Pe cînd se scufunda în apă, auzi în sine o voce stranie și seacă: "Nu-i nimic de făcut. Sînt un pescăruș. Sînt mărginit prin însăși firea mea. Dacă aș fi menit să învăț atît de multe despre zbor, aș avea în cap diagrame, nu creier! Dacă m-aș fi născut să zbor cu viteză, aș avea aripi scurte de șoim și m-aș hrăni cu șoareci în loc de pești. Avea dreptate tata. Trebuie să uit aceste nebunii. Trebuie să zbor acasă la Stol și să mă mulțumesc cu ceea ce sînt - un biet pescăruș mărginit."

1.9 Vocea se stinse și Jonathan încuviință. Noaptea locul pescărușului e pe mal, și din acea clipă el jură că va fi un pescăruș obișnuit. Asta-i va face pe toți mai fericiți. Se desprinsese cu greu de apa întunecată și zbură către țărîm, mulțumit de ceea ce învățase despre zborul jos care îți cruță puterile. "Dar nu," - și-a spus - "am terminat cu ceea ce-am fost, s-a terminat cu tot ce-am învățat. Sînt un pescăruș ca oricare altul și voi zbura ca un pescăruș de rînd." Așa că se ridică cu greu pînă la o sută de picioare și dădu cu putere din aripi, grăbindu-se spre țărîm.

1.10 Decizia de a se comporta ca oricare alt pescăruș din Stol îl făcu să se simtă mai bine. Nu va mai avea nici o legătură cu forța care-l îndemnase să învețe, nu vor mai fi nici sfidări, nici eșecuri. Și era atît de bine să nu se mai gîndească la nimic și să zboare prin întuneric către

luminile de pe plajă. "Întuneric!" - vocea seacă scrîșni alarmată. "Pescărușii nicidecum nu zboară pe întuneric!"

1.11 Jonathan nu se grăbi să o asculte. "E atît de bine"- se gîdea. Luna și clipocirile de lumină licăresc pe suprafața apei, trasînd în noapte cărări luminoase, și totul e atît de pașnic și liniștit... "Coboară! Pescărușii nicidecum nu zboară pe întuneric! Dacă ai fi menit să zbori pe întuneric, ai avea ochi de bufniță! Ai avea diagrame în loc de creier! Ai avea aripi scurte de șoim!" Acolo, în noapte, la înălțime de 100 de picioare în văzduh, Pescărușul Jonathan Livingston clipi. Dispăruseră toate: și durerile lui, și deciziile. "Aripi scurte! Aripi scurte de șoim!"

1.12 "Acesta-i răspunsul! Cît de prost eram! Tot de ce am nevoie - aripioare minuscule, să-mi strîng aproape în întregime aripile și să zbor numai cu vîrfurile lor! Aripi scurte!" Se ridică la 2000 de picioare deasupra apei întunecate, și fără să dea vreun răgaz gîndului de insucces sau moarte, își strînse aripile de-a lungul corpului, își lăsă întinse în vînt doar îngustele lor vîrfuri ascuțite, și se lăsă într-o cădere verticală.

1.13 Vîntul îi huruia monstruos în cap. 70 de mile pe oră, 90, 100, încă mai repede. Stăpînirea aripilor acum la 140 de mile pe oră era cu mult mai ușoară, decît mai înainte la 70, și cu o zvîcnire ușoară a aripilor se redresă din picaj și țîșni deasupra valurilor – o ghiulea cenușie sub lună.

1.14 Își miji ochii ca să-i apere de vînt și jubilă. 140 de mile pe oră! Cu-n control perfect! "Dacă aș plonja de la 5000 de picioare în loc de 2000, mă întreb oare cît de repede..."

1.15 Jurămîntul de mai înainte fusese uitat, pierise în această vîltoare de vînt. Și totuși nu se simțea vinovat de încălcarea promisiunilor date sie însuși. Asemenea făgăduieli sînt pentru pescărușii care acceptă mediocritatea. Cel care a atins măiestria nu are nevoie de asemenea jurăminte.

1.16 La răsăritul soarelui Pescărușul Jonathan exersa din nou. De la înălțimea de 5000 de picioare bărcile de pescari păreau niște mici buline pe întinderea albastră a apei, Stolul adunat la masa de dimineață era un spălăcit nor de praf ce se rotea.

1.17 Era viu, deși tremura ușor de plăcere, mîndru că reuși să-și stăpînească frica. Apoi, fără a sta pe gînduri, își strînse aripile, întinzîndu-și numai vîrfurile scurte și ascuțite, și plonjă direct înspre mare. În momentul cînd trecu de 4000 de picioare atinse rapiditatea maximă, vîntul deveni un zid dur de sunet ce nu-i permitea să se miște mai repede. Zbura drept în jos cu 214 de mile pe oră. A înghițit în sec, știind că dacă i s-ar desface aripile la o asemenea viteză s-ar transforma într-un milion de fărîmituri de pescăruș. Dar viteza era putere, și viteza era bucurie, și viteza era frumusețe pură.

1.18 Începu redresarea la o mie de picioare, vîrfurile aripilor tremurînd și învolburîndu-se în acest vînt cumplit, barca și mulțimea de pescăruși clătînîndu-se și venind cu iuțeală de meteoriți direct în întîmpinarea lui. Nu se putea opri; nu știa încă cum să întoarcă la această viteză. Ciocnirea însemna moarte fulgerătoare. Așa că închise ochii.

1.19 În dimineața aceea, îndată după răsăritul soarelui, Pescărușul Jonathan Livingston a trecut ca o săgeată prin Stolul de dimineață, marcînd 212 de mile pe oră, cu ochii închiși, într-

un asurzitor șuierat de vînt și de pene. Pescărușul Norocului însă i-a zîmbit de data aceasta, și nimeni n-a fost ucis.

1.20 Cînd și-a ridicat ciocul spre cer, el încă mai gonea cu o sută șazeci de mile pe oră. Cînd a coborît la 20 de mile pe oră și și-a desfăcut din nou aripile, barca părea o fărîmătură pe suprafața mării, la 4000 de picioare sub el.

1.21 Își dădea seama că aceasta însemna triumf. Rapiditate maximă! Un pescăruș zburînd cu 214 de mile pe oră! Era un record, cea mai glorioasă clipă în istoria Stolului, și în acea clipă în fața Pescărușului Jonathan s-a deschis o nouă eră. Zburînd spre locul exersărilor sale solitare, strîngîndu-și aripile pentru picaj de la înălțimea de 8000 de picioare, se hotărî deodată să descopere cum să se întoarcă.

1.22 A descoperit că o singură deviere cu mai puțin de-un *inch* a unei pene din vârful aripilor provoca la viteze mari o întoarcere lină și largă. Înainte de a însuși aceasta, descoperise oricum că, dacă mișca mai multe pene la o asemenea viteză, se rostogolea ca un glonte... și astfel Jonathan fu primul pescăruș de pe Pămînt care realizează primele figuri de pilotaj superior.

1.23 În ziua aceea nu și-a pierdut vremea în conversații cu alți pescăruși, ci a zburat fără întrerupere pînă după apusul soarelui. A descoperit lupingul, tonoul lent, tonoul multiplu, vrila inversată, buntul pescărușului, roata.

1.24 Cînd Pescărușul Jonathan s-a întors la Stol pe plajă, era deja noapte tîrzie. Se simțea amețit și grozav de obosit. Totuși, îmbătat de plăcere, mai făcu un luping la aterizare, însoțit de un tonou rapid chiar înainte de a lua contact cu solul. "Cînd vor auzi de recordul meu," - se gîndea el - "vor înnebuni de bucurie. Viața are să fie mai plină acum! În locul monotonului nostru zbor istovitor pînă la bărcile de pescari și înapoi, iată că există un rost în viață! Ne putem ridica noi înșine din ignoranță, ne putem descoperi pe noi înșine ca ființe de excelență, inteligență și măiestrie. Putem fi liberi! Putem să explorăm zborul!"

1.25 Anii de viitor vuiiau și luceau promițător. Cînd ateriză, pescărușii erau întruniți în Consiliu, și părea că s-au adunat mai demult. De fapt, așteptau. "Pescărușul Jonathan Livingston! În Centru!" Cuvintele Starostelui vibrau de o supremă solemnitate. În Centru - înseamnă fie mare ocară, fie supremă cinste. Cînd se alegeau conducătorii de prim rang ai pescărușilor, aceștia erau chemați în Centru. "Cu siguranță," - se gîndi el - "Stolul de dimineață a urmărit recordul meu de azi dimineață! Dar eu nu doresc onoruri. N-am nici o dorință să fiu conducător. Vreau doar să-mi împărtășesc experiența, să arăt orizonturile de perspectivă care ni se deschid nouă tuturor." Păși în față.

1.26 "Pescăruș Jonathan Livingston," - rosti Starostele, "în Centru pentru Ocară, în văzul tuturor confrăților tăi pescăruși!" Se simți astfel de parc-ar fi lovit cu o scîndură. Genunchii i se înmuieră, penele i se fleșcăiseră, urechile-i erau cuprinse de-un vuiet. "În centru pentru ocară? Imposibil! Ridicol! Ei nu pot înțelege! N-au dreptate, n-au dreptate!"

1.27 "... pentru nechibzuita ta iresponsabilitate," - intonă vocea solemnă - "ce violează demnitatea și tradiția Familiei Pescărușilor..." A fi chemat în centru pentru ocară însemna să fie alungat din obștea pescărușilor, exilat pentru o viață solitară pe Stîncile Îndepărtate. "... într-o bună zi, Pescăruș Jonathan Livingston, vei înțelege că orice nesăbuiță e fără rost.

Viața este necunoscutul și incognoscibilul, în afara faptului că am fost aduși pe această lume ca să mîncăm, să supraviețuim atît cît ne stă în puteri."

1.28 Un pescăruș nu contrazice Consiliul Stolului, dar vocea lui Jonathan se auzi: "Nesăbuiță? Fraților!" - strigă el. "Cine-i mai responsabil dacă nu pescărușul care descoperă și urmează un sens, un scop suprem al vieții? Mii de ani ne-am zbatut ca să obținem pește, acum însă avem un motiv de a trăi - să învățăm, să explorăm, să fim liberi! Dați-mi o șansă, lăsați-mă să vă arăt ce am descoperit..." Stolul era parcă de piatră.

1.29 "Frăția noastră a încetat." - au intonat pescărușii într-un singur glas, și într-un singur acord și-au astupat solemn urechile și i-au întors spatele. Pescărușul Jonathan și-a petrecut restul zilelor în solitudine, dar a zburat dincolo de Stîncile Îndepărtate. Singura lui suferință nu era singurătatea, ci faptul că ceilalți pescăruși refuzaseră să creadă în gloria zborului care-i aștepta; ei refuzaseră să deschidă ochii și să vadă. În fiecare zi se desăvîrșea tot mai mult. Învățase că un picaj vertical de mare viteză îl făcea să ajungă la peștele rar și gustos care se găsea în bancuri la zece picioare sub suprafața oceanului: nu mai avea nevoie de bărcile pescarilor și de resturile de pîine pentru a supraviețui. Deprinsese să doarmă în văzduh, plutind noaptea pe vîntul care bătea dinspre țarm, acoperind sute de mile de la apusul pînă la răsăritul soarelui. Grație aceluiași control interior, zbura prin pîcla deasă a mării și se ridica deasupra ei spre cerul senin-orbitor... în timp ce toți ceilalți pescăruși adăstau pe pămînt, umiliți de ceață și ploaie. Deprinsese să călărească vînturile puternice înaintînd astfel departe pe continent, și să prînzească acolo cu delicate insecte.

1.30 Ceea ce visase cîndva pentru Stol, cîștiga acum doar pentru sine; își desăvîrșea zborul și nu regreta prețul pe care a trebuit să-l plătească. Pescărușul Jonathan descoperise că plictiseala, frica și ura alcătuiesc motivul vieții atît de scurte a pescărușilor, și odată ce se eliberase de acestea, viața-i era lungă și frumoasă cu adevărat.

1.31 Veniră în amurg, și-l găsiră pe Jonathan planînd liniștit și solitar în cerul mult iubit. Cei doi pescăruși care-și făcuseră apariția lîngă aripile sale erau curați ca lumina stelelor, și lumina pe care-o răspîndeau în înaltul cerului de noapte era blîndă și prietenoasă. Dar mai frumoasă ca orice era măiestria cu care zburau, mișcîndu-și aripile la un precis și constant inch de la aripile lui. Fără să le spună vreun cuvînt, Jonathan i-a supus testului său, test pe care nici un pescăruș nu reuși să-l susțină. Și-a curbat aripile, a încetinit zborul pînă la limita mișcării. Cele două păsări luminoase au încetinit și ele zborul, lin, păstrîndu-și simetric poziția. Zborul încet nu le era străin.

1.32 Și-a strîns aripile, a făcut un tonou și s-a angajat într-un picaj la o sută nouăzeci de mile pe oră. Ei au plonjat împreună cu el în formație perfectă. În sfîrșit, a trecut din viteză într-un tonou încetinit pe verticală. Zîmbind, ei s-au rostogolit odată cu el.

1.33 A revenit la zborul orizontal și tăcu cîtva timp înainte de a începe vorba: "Foarte bine," - a zis, "cine sînteți voi?" "Sîntem din Stolul tău, Jonathan. Sîntem frații tăi." Cuvintele lor sunau ferm și liniștit. "Am venit să te luăm sus, să te luăm acasă." "Nu am casă. Nu am Stol. Sînt un Proscris. Iar acum zbor spre vîrfurile Marelui Munte al Vîntului. Mai sus de acest vîrf, aș putea să-mi ridic corpul ăsta ramolit doar la încă cîteva sute de picioare înălțime, atît."

1.34 "Ba poți, Jonathan. Pentru că te-ai desăvârșit. Ai terminat o școală, și a venit timpul să începi alta." În acel moment înțelegerea care pîlpîise în Pescărușul Jonathan toată viața se aprinse. Aveau dreptate. Putea să zboare mai sus, și veni timpul să se întoarcă acasă.

1.35 Aruncă o ultimă privire spre cer - minunata întindere argintie unde învățase atît de multe. "Sînt gata"- spuse el în sfîrșit. Și Pescărușul Jonathan Livingston se înalță împreună cu cei doi pescăruși sclipitori și dispăru în întunericul de nepătruns al cerului.

PARTEA II

2.1 "Iată deci paradisul" - se gândi el și nu putu să nu zîmbească în sine sa. Nu prea era cuviincios să analizezi paradisul cînd abia intri-n el.

2.2 Pe măsură ce se înălța de la Pămînt, deasupra norilor, în formație strînsă cu cei doi pescăruși sclipitori, observă cum propriul său corp începea să lucească la fel. E adevărat, era același tînăr Pescăruș Jonathan care trăise totdeauna în dosul ochilor săi azurii, numai că aspectul exterior se schimbase.

2.3 Era tot un corp de pescăruș, dar care începea de acum să zboare mult mai bine decît putea zbura vreodată vechiul său corp. "Cum de? Cu jumătate de efort" - gândi el - "voi zbura de două ori mai iute, de două ori mai performant decît în cele mai bune zile pe Pămînt!"

2.4 Penele-i albe sclipeau și scînteiau, iar aripile au devenit netede și fără cusur - ca niște foi de argint poleit. Începu, cu voluptate, să le pună la încercare, pulsînd vigoare în aripile acestea noi.

2.5 La 250 de mile pe oră simți că se apropie de viteza maximă pe orizontală. La 273 simți că nu poate zbura mai repede, și încercă o ușoară dezamăgire. Acest corp nou avea și el limitele sale, și cu toate că zbura mult mai iute ca înainte, în zborul orizontal exista încă o limită pe care cu greu ar fi putut s-o depășească. "În paradis" - gândi el - "nu ar trebui să existe limite."

2.6 Norii se desfăcură, cei doi însoțitori îi strigară: "Noroc la coborîre, Jonathan!" și dispărură fără urmă. Zbura deasupra unei mări, spre un țarm crestat. Cîțiva pescăruși de pe stînci exersau zborul de ridicare. Ceva mai departe, înspre nord, chiar la orizont, zburau încă cîțiva pescăruși. Priveliști noi, gânduri noi, întrebări noi. "De ce sînt atît de puțini pescăruși? Paradisul ar trebui să fie înțesat de pescăruși! Și de ce oare mă simt dintr-o dată atît de obosit? În paradis pescărușii nici o dată n-ar trebui să se simtă obosiți sau să doarmă."

2.7 De unde știa el toate aceste lucruri? Memoria vieții lui terestre îl părăsea. Pămîntul fusese, fără îndoială, locul unde învățase multe lucruri, dar detaliile se-ncețoșau - parcă lupta pentru hrană, parcă era Proscris.

2.8 Cam o duzină de pescăruși de pe mal veniră să-l întîmpine, fără a-i spune vreun cuvînt. Simțea doar că e binevenit și că aici e acasă. Fusese pentru el o zi lungă, zi despre al cărei răsărit nu-și mai amintea.

2.9 Execută o întoarcere spre plajă, bătînd din aripi pentru a se opri un inch în văzduh, după ce coborî lin pe nisip. Ceilalți pescăruși aterizaseră și ei, dar fără ca vreunul din ei să miște o pană măcar. Se legănaseră în vînt cu luminoasele aripi desfăcute, apoi își schimbaseră puțin unghiul aripilor pînă ce s-au oprit chiar în clipa în care atinseseră solul cu picioarele. Control admirabil, dar Jonathan era prea obosit ca să încerce și el. Sînd acolo pe plajă, fără să schimbe vreo vorbă, a adormit.

2.10 În zilele următoare, Jonathan a văzut că aici are de învățat la fel de multe lucruri despre zbor ca și în lumea pe care o lăsase în urmă. Era totuși o deosebire. Aici pescărușii gîndeau ca și el. Pentru fiecare dintre ei, cel mai important lucru în viață era să năzuiască și să atingă desăvîrșirea în ceea ce le plăcea cel mai mult - zborul. Erau niște păsări magnifice, toate pînă la una, și ele petreceau ore-n șir în fiecare zi explorînd zborul, testînd metode avansate în aerodinamică.

2.11 Jonathan se pare că uitase demult lumea din care venise, acel loc unde Stolul trăia străin de bucuria zborului, folosindu-și aripile doar ca mijloc pentru a obține hrană și a lupta pentru ea. Dar din cînd în cînd, fie și numai pentru o clipă, gîndul îl purta înapoi la ei.

2.12 Își aminti de ei într-o dimineață, cînd era împreună cu instructorul său de zbor în timp ce se odihneau pe plajă după o lecție de tonouri rapide cu aripile strînse. "Unde sînt ceilalți, Sullivan?" - întrebă el fără glas, familiarizat acum întru totul cu metodele comode de telepatie folosite de pescărușii de aici în loc de țipete și cîrîit. "De ce nu sîntem mai mulți aici? De ce acolo de unde am venit erau ..."

2.13 "... mii și mii de pescăruși. Știu." Sullivan dădu din cap. "Singurul răspuns pe care-l văd, Jonathan, este că păsări al de tine sînt una la un milion. Cei mai mulți dintre noi au atins acest prag foarte greu. Noi treceam dintr-o lume în alta care nu se deosebea prea mult de prima, uitînd imediat de unde venisem, prea puțin îngrijorîndu-ne încotro mergem, trăind clipa. Bănuiești prin cîte vieți am trecut pînă să ne dăm seama că viața înseamnă mai mult decît hrană, luptă și putere în Stol? O mie de vieți, Jon, zece mii! Și apoi încă o sută de vieți pînă ce am început să conștientizăm că există perfecțiune, și încă o altă sută pînă a ne da seama că scopul nostru în viață este să atingem această perfecțiune și s-o împărtășim celorlalți. Aceiași regulă ni se aplică și aici, desigur: ne alegem lumea următoare în funcție de ceea ce însușim în aceasta. Dacă nu înveți nimic, lumea următoare este întocmai ca precedenta, cu aceleași limite și cu aceleași apăsătoare greutatea pe care trebuie să le înfruntăm."

2.14 Și-a îndreptat aripile și s-a întors cu fața spre vînt. "Dar tu, Jon," - spuse el - "ai învățat atît de mult deodată încît n-ai avut nevoie să treci prin o mie de vieți ca să ajungi la această viață."

2.15 În clipa următoare erau din nou în văzduh, exersînd. Tonoul strîns în formație era greu de realizat, pentru că în timpul rostogolirii Jonathan trebuia să gîndească cu capul în jos, ținînd seama la inversarea arcului aripilor, și anume inversîndu-l în perfectă armonie cu instructorul său.

2.16 "Să încercăm din nou" - repeta mereu Sullivan. "Să încercăm din nou." Apoi, în sfîrșit, rosti: "Bine". După aceasta trecură la exersarea lupingurilor exterioare.

2.17 Într-o seară pescărușii care nu executau zboruri de noapte stăteau împreună pe nisip, meditănd. Jonathan își luă inima-n dinți și se apropie de Pescărușul Staroste, care, se spunea, urma să treacă curînd hotarele acestei lumi. "Chiang ... " - începu un pic emoționat.

2.18 Bătrînul pescăruș îl privi cu bunătațe. "Ce este, fiule?" Odată cu înaintarea în vîrstă, Starostele nu slăbise, ci dimpotrivă deveni mai viguros; putea să întreacă în zbor orice pescăruș din Stol, și atinsese nivelul măiestriei pe care ceilalți abia erau pe cale de al însuși.

2.19 "Chiang, lumea asta de fapt nu e paradisul, nu-i așa?" Starostele zîmbi în lumina lunii. "Te desăvîrșești mereu, Pescăruș Jonathan" - spuse el. "Bine, dar ce are să se întîmple de acum încolo? Unde mergem? Oare nu există nicăieri un astfel de loc - paradis?"

2.20 "Nu, Jonathan, un astfel de loc nu există. Paradisul nu este un loc sau un timp anume. A fi desăvîrșit - iată paradisul." Tăcu o clipă. "Tu zbori foarte iute, nu-i așa?"

2.21 "Mie... mie îmi place viteza" - spuse Jonathan, surprins dar mîndru că Starostele remarcase asta. "Vei începe să atingi paradisul, Jonathan, în clipa în care atingi viteza perfectă. Și asta nu înseamnă zborul de o mie de mile pe oră, sau un milion, sau zborul cu viteza luminii. Pentru că orice număr este o limită, iar desăvîrșirea nu are limite. Viteza perfectă, fiule, este să fii acolo."

2.22 Fără nici o preîntîmpinare, Chiang dispăru și, într-o sclipire de secundă, apăru la marginea apei - la 50 de picioare mai departe. Apoi din nou dispăru și apăru, chiar în aceeași fracțiune de secundă, lîngă umărul lui Jonathan. "Este un fel de a te amuza" - spuse el.

2.23 Jonathan era uluit. Uitase să-l mai întrebă despre paradis. "Cum reușești să faci asta? Ce senzație îți dă? Cît de departe poți ajunge?" "Poți merge oriunde-ai dori să ajungi în timp și spațiu" - răspunse Starostele. "Eu am fost oriunde și oricînd mi-a trecut prin minte." Străbătu marea cu privirea. "Ciudat. Pescărușii care resping desăvîrșirea de dragul călătoriilor nu ajung nicăieri, încetii. Cei care renunță la călătorie de dragul desăvîrșirii ajung oriunde, imediat. Reține, Jonathan, paradisul nu este un loc sau un timp, pentru că locul și timpul nu sînt atît de importante. Paradisul este..."

2.24 "Ai putea să mă înveți să zbor așa?" Pescărușul Jonathan tremura la gîndul că va învinge din nou necunoscutul. "Desigur, dacă vrei să înveți." "Vreau. Cînd putem începe?" "Putem începe chiar acum, dacă dorești." "Vreau să învăț să zbor ca tine" - spuse Jonathan, și ochii îi străluciră ciudat. "Spune-mi ce să fac." Chiang vorbea și-l urmărea pe tînrul pescăruș cu multă grijă. "Ca să zbori repede ca gîndul, adică oriunde," - spuse el - "trebuie mai întîi de toate să-ți dai seama că ai și ajuns acolo..."

2.25 Cheia, după Chiang, era ca Jonathan să înceteze a se mai considera ferecat într-un corp limitat cu o deschidere a aripilor de 42 de *inchi* și performanță de zbor care ar putea fi înregistrată pe-o diagramă. Secretul consta în a ști că adevărata sa fire - perfectă ca un număr nescris - trăiește simultan oriunde-n spațiu și oricînd în timp.

2.26 Jonathan exersa cu îndîrjire zi de zi din zori pînă după miezul nopții. Și cu tot efortul pe care-l depunea, nu putu să se miște nici cît grosimea unei pene.

2.27 "Lasă la o parte credința!" - iarăși și iarăși îi spunea Chiang. "Ca să zbori n-ai nevoie de credință. Ai avut nevoie să înțelegi zborul. Acum e la fel. Încearcă din nou..."

2.28 Apoi într-o bună zi, în timp ce stătea pe țârm, cu ochii închiși, concentrat, Jonathan înțelese într-o străfulgerare ceea ce i-a spus Chiang. "Desigur, este adevărat! Sînt un pescăruș desăvîrșit, fără limite!" Simți iureșul unei imense bucurii.

2.29 "Bravo!" - spuse Chiang și glasul lui răsună triumfător. Jonathan deschise ochii. Se afla cu Starostele pe un țârm cu totul diferit, copacii creșteau pînă aproape de mal, iar deasupra capului străluceau doi sori galbeni îngemănați. "În sfîrșit ai înțeles," - îi spuse Chiang - "dar ai nevoie de mai mult control..." Jonathan era uluit. "Unde ne aflăm?"

2.30 Cu totul nepăsător la straniile imagini din jur, Starostele acceptă nepăsător această întrebare. "Sîntem, evident, pe o planetă cu cer verde și cu o stea dublă în locul Soarelui." Jonathan scoase un strigăt ascuțit de plăcere - primul strigăt de cînd părăsise Pămîntul: "AM REUȘIT!" "Sigur că ai reușit, Jon" - spuse Chiang. "Întotdeauna reușești cînd știi ce faci. Și acum să revenim la control..."

2.31 Cînd s-au întors, era deja întuneric. Ceilalți pescăruși îl priveau pe Jonathan cu venerație pietoasă în ochii lor aurii, căci îl văzuseră cum dispăru din locul în care părea ținut de ațîta timp. Nu i-a lăsat să-l felicite prea mult. "Sînt un novice aici! Sînt un începător! Tocmai că eu trebuie să învăț de la voi!"

2.32 "Mă îndoiesc că așa stau lucrurile, Jon" - spuse Sullivan, care stătea alături. "În zece mii de ani nu am văzut un alt pescăruș mai curajos ca tine în ale desăvîrșirii." Stolul amuțise, iar Jonathan nu-și găsea locul de stînjenit ce era. "Dacă vrei, putem începe să învățăm cum să învingem timpul," - spuse Chiang - "pînă vei putea să zbori în trecut și-n viitor. Și atunci vei fi gata să înveți lucrul cel mai greu, cel mai puternic, cel mai plăcut. Vei fi în stare să avansezi și să cunoști însemnătatea bunătății și dragostei."

2.33 A trecut o lună, sau ceva ce seamăna cu o lună, perioadă-n care Jonathan a învățat într-un ritm vertiginos. Întotdeauna prindea repede în experiența obișnuită, iar acum, elev favorit al însuși Starostelui, înghițea ideile noi ca un computer aerodinamic cu pene.

2.34 Dar a venit și ziua cînd Chiang dispăru. Vorbise liniștit cu ei, îndemnîndu-i să nu-și oprească învățătura, exersarea, efortul lor de a înțelege mai mult principiul invizibil al întregii vieți. Apoi, în timp ce vorbea, penele i se făceau tot mai luminoase și mai luminoase, și în sfîrșit deveni atît de strălucitor încît nici un pescăruș nu mai putu să-l privească.

2.35 "Jonathan," - vorbi el, și acestea i-au fost ultimele cuvinte rostite - "continuă să te desăvîrșești în iubire." Cînd au putut să vadă din nou, Chiang era deja dus.

2.36 Zilele treceau și Jonathan își dădea seama că se gîndea tot mai des la locul de pe Pămînt de unde venise. Dacă ar fi știut acolo măcar o zecime, măcar o sutime din ceea ce știa acum, cu cît mai plină de sens i-ar fi fost viața! Stătea pe nisip și se întreba dacă există vreun pescăruș acolo, pe Pămînt, care încerca să evadeze din limitele sale, să vadă sensul zborului dincolo de folosirea acestuia ca simplu mijloc pentru a obține o fărîmătură din vreo barcă. Ba poate că unul dintre ei a și fost Proscris pentru că a îndrăznit să spună adevărul în fața întregului Stol. Și cu cît Jonathan își exersa mai mult bunătatea, cu cît încerca să cunoască mai mult natura iubirii, cu atît mai mult dorea să se întoarcă înapoi pe Pămînt. Pentru că în ciuda trecutului său solitar, Pescărușul Jonathan era sortit să fie dascăl, și calea sa de a-și

dezvălui iubirea era să împărtășească adevărul văzut de el oricărui pescăruș care căuta doar o șansă să vadă el însuși adevărul.

2.37 Sullivan, acum adept al zborului cu viteza gândului și care-i ajută pe ceilalți să învețe, se îndoia. "Jon, tu ai fost Proscris odată. De ce crezi că vreunul dintre pescărușii din vremurile de atunci te-ar asculta acum? Știi proverbul, care este de altfel adevărat: Pescărușul vede mai departe, când zboară mai sus. Pescărușii de la care ai venit stau pe Pământ, cîrînd și luptîndu-se între ei. Sînt la o mie de mile de paradis - și tu spui că vrei să le arăți paradisul de acolo de unde stau! Jon, ei nu-și pot vedea nici măcar vîrfurile propriilor aripi! Stai aici. Ajută-i pe noii pescăruși de aici, pe cei care sînt destul de avansați ca să priceapă ce ai tu de spus." Tăcu o clipă, apoi spuse: "Ce s-ar fi întîmplat dacă Chiang s-ar fi întors la vechile sale lumi? Unde ai fi tu astăzi?"

2.38 Ultimul argument fu hotărîtor. Sullivan avea dreptate. Cu cît zbori mai sus, cu atît vezi mai departe. Jonathan rămăsese și lucra cu noii veniți; toți erau inteligenți și învățau foarte repede. Dar vechiul sentiment reveni; nu putea să nu-și spună că poate și pe Pământ era vreun pescăruș-doi care ar fi de asemenea în stare să învețe. Ar fi înaintat cu mult mai repede pe calea desăvîrșirii dacă Chiang ar fi venit la el în ziua cînd fusese Proscris!

2.39 "Sully, trebuie să mă întorc" - spuse el într-un sfîrșit. "Elevii tăi merg bine. Ei te pot ajuta s-o duci la capăt cu noii veniți." Sullivan suspină, dar nu se împotrivi. "Cred că-ți voi duce dorul, Jonathan" - acestea au fost singurele lui cuvinte.

2.40 "Rușine, Sully!" - i-a reproșat Jonathan. "Nu te purta prosteste! Oare ce exersăm noi în fiecare zi? Dacă prietenia noastră depinde de astfel de lucruri ca spațiul și timpul, atunci în ziua cînd în final învingem spațiul și timpul, ne distrugem propria frăție! Dar învingem spațiul, și totul ce ne rămîne e Aici. Învingem timpul, și totul ce ne rămîne e Acum. Și între Aici și Acum, oare nu crezi că ne-am putea revedea din cînd în cînd?"

2.41 Pescărușul Sullivan nu se putu reține să nu rîdă. "Păsare nebună" - spuse el cu blîndețe. "Dacă este cineva în stare să le arate celor de pe Pământ cum să vadă o mie de mile-nainte, acela va fi Pescărușul Jonathan Livingston." Privi-n nisip. "La revedere, Jon, prietene."

2.42 "La revedere, Sully. Ne vom revedea." Acestea fiind spuse, Jonathan văzu în gînd imaginea unor enorme stoluri de pescăruși din alt timp, și știa în urma practicii că el nu este pene și oase, ci ideea desăvîrșită a libertății și zborului, nelimitată de nimic.

2.43 Pescărușul Fletcher Lynd era încă foarte tînăr, dar știa deja că nici o altă pasăre nu fusese tratată cu atîta cruzime și nedreptate de către vreun Stol ca el.

2.43 "Nu-mi pasă ce spun ei" - se gîndea el indignat, cu ochii tulburați, zburînd spre Stîncile Îndepărtate. "Zborul înseamnă mult mai mult decît pur și simplu să filfi din aripi pentru a zbura de colo-n colo! Asta poate s-o facă și un... un... țînțar! A fost de ajuns doar un tonou în jurul Pescărușului Staroste, în glumă, și iată-mă Proscris! Oare sînt orbi? Nu-și dau seama? Nu-și pot imagina ce glorie ne-așteaptă dacă vom învăța să zburăm cu adevărat?"

2.45 "Nu-mi pasă ce gîndesc. Am să le arăt eu ce înseamnă zborul! Voi fi strict în afara Legii, dacă așa vor ei! Și îi voi face să le pară rău..."

2.46 Vocea răsună în propriul său cap, și deși era foarte blândă, îl făcu să tresară atât de puternic, încât se clătină și se poticni în văzduh. "Nu fi aspru cu ei, Pescăruș Fletcher. Izgonindu-te, ceilalți pescăruși și-au făcut rău numai lor înșiși, și într-o bună zi ei își vor da seama de asta, vor vedea și ei ceea ce vezi tu. Iartă-i și ajută-i să înțeleagă."

2.47 La un inch de aripa sa dreaptă zbura cel mai strălucitor pescăruș alb din lume, planînd fără efort lîngă el, fără să miște vreo pană, și asta la viteza aproape maximă pe care el - Fletcher - o putea atinge.

2.48 Pentru o clipă tînăra pasăre fu cuprinsă de panică. "Ce se întîmplă? Am înnebunit? Am murit? Ce-i asta?" Domolă și calmă, vocea îi pătrunse gîndul, cerînd un răspuns: "Pescăruș Fletcher Lynd, vrei să zbori?" "DA, VREAU SĂ ZBOR!"

2.49 "Pescăruș Fletcher Lynd, dorești să zbori atât de mult încît să fii în stare să-ți ierți Stolul, să te desăvîrșești, și într-o zi să te întorci din nou la ei ca să-i ajuți și pe ei să se cunoască?" Nu încăpea minciuna în fața unei făpturi atât de magnifice și măiestre, oricît de mîndru și de jignit nu era Pescărușul Fletcher. "Doresc" - spuse el moale. "Atunci, Fletch," - îi spuse făptura lucitoare, și vocea-i era nespuse de blîndă - "să începem cu Zborul Horizontal..."

PARTEA III

3.1 Jonathan se rotea încet deasupra Stîncilor Îndepărtate, urmărindu-l pe Fletcher. Acest tînăr pescăruș era un discipol aproape perfect. În văzduh era puternic, ușor și iute, dar mult mai important era că ardea de dorința să învețe să zboare.

3.2 Iată-l acum venind - o siluetă cenușie, neclară, țîșnind dintr-un picaj, trecînd fulgerător pe lîngă instructorul său cu o sută cînzeci de mile pe oră. Se angajă cu smucitură într-un alt tonou vertical, lent, de șaisprezece puncte, numărîndu-le cu glas tare.

3.3 "...opt ... nouă... zece... vezi-Jonathan-sînt-în-pierdere-de-viteză... unsprezece... Vreau-opriri-precise-ca-ale-tale... doisprezece... pe-naiba-da'-nu-pot-face... treisprezece... ultimele-trei-puncte... fără... paispre... aaau!"

3.4 Căderile-n coadă ale lui Fletcher chiar în punctul de sus erau mai rele din cauza mîniei și furiei lui la eșec. Căzu pe spate, se rostogoli, fu aruncat vertiginos într-o vîrlă inversă, și cînd în sfîrșit se redresă, sufocîndu-se, se pomeni la o sută de picioare mai jos de dascălul său.

3.5 "Îți pierzi vremea cu mine, Jonathan! Sînt un tîmpit! Sînt un prost! Încerc și încerc, dar niciodată nu voi reuși!" Pescărușul Jonathan se uită în jos la el și dădu din cap. "La sigur că n-o să-ți reușească atîta timp cît pornești prea brusc la ridicare. Fletcher, chiar la intrare-n spirală ai pierdut 40 de mile pe oră! Trebuie s-o faci lin! Ferm, dar lin, ai înțeles?"

3.6 Coborî la nivelul tînărului pescăruș. "Hai să încercăm împreună, în formație. Și fii atent la intrarea-n ridicare. E o pornire lină, ușoară."

3.7 La scurgerea a trei luni Jonathan avea încă șase discipoli adăugători. Toți Proscriși, dar totuși curioși despre această stranie idee nouă a zborului de dragul zborului. Totuși, le era mai ușor să exerseze performanța decît să-i înțeleagă motivația.

3.8 "Fiecare dintre noi este într-adevăr o idee a Marelui Pescăruș, o nelimitată idee de libertate," - le spunea Jonathan seara pe plajă - "și zborul desăvîrșit este un pas spre exprimarea adevăratei noastre naturi. Trebuie să înlăturăm totul ce ne limitează. Iată de ce toată această exersare a zborului rapid sau lent, a acrobației aeriene..."

3.9 ...dar elevii lui dormeau, osteniți în urma zborurilor efectuate ziua. Le plăcea să exerseze, pentru viteza și senzațiile tari și pentru că aceasta le potolea foamea de învățatură ce creștea cu fiecare lecție. Dar nici unul din ei, nici chiar Pescărușul Fletcher Lynd, nu ajunsese să creadă că zborul ideilor ar putea fi, posibil, la fel de real ca și zborul vîntului și al penelor.

3.10 "Întregul vostru corp - de la vîrful unei aripi pînă la vîrful celeilalte -" - le spunea altă dată Jonathan - "nu este nimic altceva decît chiar gîndul vostru, exprimat într-o formă vizibilă. Spargeți lanțurile gîndirii voastre, și veți sparge și lanțurile în care vă este ferecat

corpul..." Dar oricum le-o spunea, aceasta părea doar o plăcută fantezie, iar ei simțeau mai multă nevoie de somn.

3.11 Abia peste o lună Jonathan le-a spus că veni timpul să se întoarcă la Stol. "Nu sîntem gata!" - spuse Pescărușul Henry Calvin. "Nu sîntem bineveniți! Sîntem Proscriși! Nu putem să ne impunem prezența acolo unde nu sîntem bineveniți, nu-i așa?" "Sîntem liberi să plecăm unde vrem și să fim ceea ce sîntem" - răspuse Jonathan, apoi se ridică de pe nisip și o luă spre est - către locul de baștină al Stolului.

3.12 Printre învățăceii săi se instaură o scurtă zăpăceală, căci Legea Stolului spune că un Proscris niciodată nu se reîntoarce, și pe parcursul a zece mii de ani Legea nu fusese nici o dată încălcată. Legea spunea: stai; Jonathan spunea: du-te; și el străbătuse deja o milă de drum. Dacă mai zăbovesc, te pomenești că Jonathan va ajunge de unul singur la ostiul Stol.

3.13 "Ei bine, dacă nu mai facem parte din Stol, nu sîntem obligați să respectăm legea, nu-i așa?" - spuse Fletcher mai mult pentru sine. "Și apoi, dacă se iscă vreo luptă, mai bine-i să fim acolo decît aici."

3.14 Astfel, zburară dinspre vest în acea dimineață: opt pescăruși într-o formație de romb dublu, aripă lîngă aripă. Ajunseră pe Plaja Consiliului Stolului cu o sută treizeci și cinci de mile pe oră, cu Jonathan în frunte. Fletcher - ținîndu-se chiar în dreapta lui, Henry Calvin - forțîndu-se la stînga. Apoi întreaga formație făcu un tonou spre dreapta, ca o singură pasăre... orizontal... invers... orizontal, vîntul șuierînd deasupra lor.

3.15 Țioliturile și cîrîiturile cotidiene din Stol fură tăiate brusc, de parcă formația fusese un cuțit uriaș, și 8000 de ochi de pescăruși îi urmăreau fără să clipească. Unul cîte unul, fiecare din cei opt pescăruși s-au avîntat cu putere în sus într-un luping deplin și au executat un cerc, aterizînd apoi lin pe nisip. După aceasta, ca și cum asta se întîmpla în fiecare zi, Pescărușul Jonathan trecu la analiza zborului.

3.16 "În primul rînd," - spuse el surîzînd - "ați cam întîrziat la alcătuirea formației..." Vorbele lui trecură ca un fulger prin Stol. Aștea sînt Proscriși! Ei s-au reîntors! Una ca asta... nu... nu... nu se poate! Presupunerea lui Fletcher despre o eventuală luptă se topi în confuzia Stolului. "Ei bine, sînt Proscriși," - spuse un pescăruș mai tînăr - "dar uite, de unde-o fi învățat ei să zboare astfel?"

3.17 A fost nevoie de aproape o oră pînă ce porunca Starostelui pătrunse în Stol: "Ignorați-i. Pescărușul care stă de vorbă cu un Proscris este el însuși Proscris. Pescărușul care privește spre un Proscris încalcă Legea Stolului." Din acea clipă pescărușii și-au întors spetele lor cenușii către Jonathan, dar el nu părea să fi observat asta. Își ținu orele de zbor chiar deasupra Plajei Consiliului și pentru prima dată începu să-și silească elevii să zboare la limita capacităților lor.

3.18 "Pescăruș Martin!" - spintecă văzduhul vocea lui. "Zici că cunoști zborul încet. Nu știi nimic pînă n-o dovedești! ZBOARĂ!" Astfel, tăcutul Pescăruș Martin William, surprins de severitatea instructorului, se depăși pe sine însuși și se manifestă ca un expert al zborului încet. În briza abia simțită el își putu arcui penele astfel încît să se ridice, fără să dea din aripi nici măcar o singură dată, de pe plajă pînă în nori și înapoi.

3.19 Tot așa Pescărușul Charles-Roland se ridică-n zbor pe Marele Munte al Vântului la 24000 de picioare, și apoi coborî învinețit de aerul rece și rar, uluit și fericit, hotărît să zboare mâine și mai sus.

3.20 Pescărușul Fletcher, care îndrăgea acrobația aeriană ca nimeni altul, realizează tonoul lent vertical de 16 puncte, iar în ziua următoare își depășe propriul record, executînd o tumbă triplă, penele-i aruncînd raze albe strălucitoare peste plajă, de unde era urmărit pe furiș de mai multe perechi de ochi.

3.21 Clipă de clipă Jonathan se afla acolo alături de fiecare dintre discipolii săi, demonstrînd, sugerînd, îndemnînd, ghidînd. Zbura cu ei prin întuneric, pe timp înnourat, pe furtună din pură plăcere, în timp ce Stolul se înghesuia jalnic pe pămînt.

3.22 După ce-și încheiau zborurile, discipolii se odihneau pe nisip, și cu timpul începură să dea tot mai mult ascultare celor spuse de Jonathan. Avea el tot felul de idei năstrușnice pe care ei nu le puteau înțelege, dar mai avea și unele bune pe care le înțelegeau.

3.23 Treptat, noaptea, în jurul cercului discipolilor se forma un alt cerc, un cerc de pescăruși curioși, care ascultau ore în șir pe întuneric, ferindu-se să vadă sau să fie văzuți unul de celălalt, dispărînd înainte de revărsatul zorilor.

3.24 Trecu o lună după Reîntoarcere cînd primul pescăruș din Stol trecu linia și ceru să învețe zborul. Exprimînd această rugăminte, Pescărușul Terrence Lowell îndată deveni o pasăre condamnată - un Proscris, dar totodată și al optulea elev al lui Jonathan.

3.25 Noaptea următoare din Stol se desprinsese Pescărușul Kirk Maynard, împleticindu-se pe nisip, tîrîndu-și aripa stîngă, prăbușindu-se la picioarele lui Jonathan. "Ajută-mă" - spuse el foarte încet, vorbind aidoma unui muribund. "Mai mult ca orice pe lumea asta vreau să zbor..."

3.26 "Atunci haide" - spuse Jonathan. "Ridică-te de la sol împreună cu mine, și-așa vom începe." "Nu-nțelegi. Aripa mea... nu pot să mișc aripa." "Pescăruș Maynard, ai libertatea să fii tu însuși, sinea-ți adevărată, aici și acum, și nimic nu-ți poate sta în cale. Este Legea Marelui Pescăruș, Lege adevărată." "Vrei să spui că pot să zbor?" "Îți spun că ești liber."

3.27 Simplu și repede, Pescărușul Kirk Maynard își desfăcu aripile, fără efort, și se ridică în văzduhul întunecat al nopții. Stolul fu deșteptat din somn de strigătul lui, țipăt cît îi stătea în putere, de la 500 de picioare înălțime: "Pot să zbor! Ascultați! EU POT SĂ ZBOR!"

3.28 Spre răsăritul soarelui aproape o mie de păsări se adunaseră lîngă cercul discipolilor, privindu-l cu curiozitate pe Maynard. Nu le păsa de erau văzuți sau nu, și ascultau, încercînd să-l înțeleagă pe Pescărușul Jonathan.

3.29 El vorbea despre lucruri foarte simple: că e drept ca un pescăruș să zboare, că libertatea este chiar natura ființei lui, că totul ce se opune acestei libertăți trebuie înlăturat, fie asta ritual, superstiție sau orice fel de limitare.

3.30 "Înlăturat," - se auzi o voce din mulțime - "chiar dacă asta este Legea Stolului?" "Singura lege adevărată este cea care conduce spre libertate" - spuse Jonathan. "Alta nu

există." "Cum de-ți închipui că noi vom zbura ca tine?" - se auzi o altă voce. "Tu ești deosebit, înzestrat și divin, ești deasupra celorlalte păsări."

3.31 "Priviți-i pe Fletcher, pe Charles-Roland, pe Judy Lee! Sînt oare și ei deosebiți, înzestrați și divini? Nu mai mult ca voi, nu mai mult ca mine. Singura deosebire, dar chiar singura, este că ei au început să înțeleagă cine sînt ei cu adevărat și au început să treacă la fapte."

3.32 Discipolii săi, cu excepția lui Fletcher, se agitau încurcați. Nu-și dădeau seama că asta este ceea ce făceau. Mulțimea creștea în fiecare zi, pescărușii veneau să pună întrebări, să admire, să batjocorească.

3.33 Într-o dimineață, după exersarea zborului rapid pentru avansați, Fletcher îi spuse lui Jonathan: "În Stol se spune că tu, dacă nu ești Fiul Marelui Pescăruș, ești oricum cu o mie de ani înaintea vremii tale." Jonathan suspină. "Iată la ce duce înțelegerea greșită" - se gîndi el. "Te numesc ori diavol ori Dumnezeu". "Tu cum crezi, Fletch? Sîntem înaintea vremii noastre?"

3.34 Tăcere îndelungată. "Ei bine, acest fel de zbor a existat din totdeauna pentru a fi învățat de oricare dorea să-l descopere; n-are nici o legătură cu timpul. Sîntem, posibil, înaintea comportamentului general. Înaintea felului de zbor al majorității pescărușilor."

3.35 "Asta-i deja ceva" - spuse Jonathan răsturnîndu-se și zbură o bucată de vreme într-o planare inversă. "Asta-i mult mai bine decît să fii înaintea timpului nostru."

3.36 Întîmplarea avu loc peste o săptămînă. Fletcher demonstra elementele zborului rapid unui grup de elevi noi. Se redresase dintr-un picaj de la 7000 de picioare înălțime - o lungă dungă cenușie la cîțiva inchi deasupra plajei - cînd un pui de pescăruș în primul său zbor plana direct în calea lui, strigîndu-și mama. Avînd doar o zecime de secundă pentru a-l evita, Pescărușul Fletcher Lynd o apucă brusc spre stînga, cu o viteză de peste 200 de mile pe oră, izbindu-se de o stîncă masivă de granit.

3.37 Stîncă i se păru o uriașă ușă tare într-o altă lume. O explozie de teamă, șoc și întuneric la ciocnire, după care se pomeni purtat la întîmplare într-un cer foarte ciudat, uitînd, amintindu-și, uitînd din nou; era înfricoșat, trist și, mai ales, îi părea rău, nespus de rău.

3.38 Auzi o voce la fel ca și atunci cînd l-a întîlnit pentru prima oară pe Pescărușul Jonathan Livingston. "Fletcher, să nu uităm că încercăm să ne depășim limitările rînd pe rînd cu răbdare. Programul nostru nu prevede zborul prin stîncă decît ceva mai tîrziu." "Jonathan!" "Cunoscut și sub numele de Fiul Marelui Pescăruș" - îi spuse instructorul sec.

3.39 "Ce faci aici? Stîncă! Oare nu, oare n-am... murit?" "Ei, Fletch. Gîndește. Dacă-mi vorbești acum, atunci evident că n-ai murit, nu? Ce-ai izbutit să faci - să-ți modifichi cam brusc nivelul de conștiință. Acum alege. Poți să rămîi aici și să înveți la acest nivel - care, de altfel, e mult mai înalt decît cel pe care l-ai părăsit - sau te poți întoarce și să lucrezi cu Stolul. Bătrînii sperau să se întîmple vreo nenorocire, dar nu se așteptau că le vei împlini speranțele atît de bine."

3.40 "Desigur că vreau să mă întorc la Stol. De-abia am început lecțiile cu noul grup!"
"Foarte bine, Fletcher. Ții minte ceea ce spuneam: trupul nostru nu e altceva decât gândirea însăși....?"

3.41 Fletcher dădu din cap, desfăcu aripile și deschise ochii la poalele stîncii - în mijlocul Stolului ce se-mbulzise acolo. O gălăgie de țivilituri și cîrîturi se stîrni în mulțime, cînd el făcu prima mișcare.

3.42 "Trăiește! Cel care a murit trăiește!" "L-a atins cu vîrful aripii! L-a readus la viață! Fiul Marelui Pescăruș!" "Ba nu! El neagă asta! Este un diavol! DIAVOL! A venit să ne distrugă Stolul!"

3.43 În mulțime erau patru mii de pescăruși, îngroziți de ceea ce se întîmplase, și strigătul "DIAVOL!" trecu prin ei ca vîntul unei furtuni pe ocean. Cu ochii sclipitori și ciocurile strînse-ascuțite, ei îi încercuiau pe cei doi tot mai strîns, obsedați de dorința de a-i nimici. "Te-ai simți mai bine dacă am pleca, Fletcher?" - întrebă Jonathan. "La sigur că nu m-aș împotrivi prea mult dacă am..." În aceeași clipă s-au pomenit la o jumătate de milă depărtare, iar ciocurile lucioase ale adunăturii au dat în gol.

3.44 "De ce oare" - spuse Jonathan nedumerit - "cel mai greu lucru pe lume este să convingi o pasăre că este liberă și că și-o poate dovedi sieși cu ceva efort? De ce oare o fi atît de greu?"

3.45 Fletcher încă mai clipea buimăcit de brusca schimbare de scenă. "Ce-ai făcut? Cum am ajuns aici?" "Ai spus că ai vrut să pleci din mijlocul mulțimii, nu?" "Da! Dar cum ai ...?" "Ca și celelalte, Fletcher. Prin exersare." Spre dimineață Stolul își uită demența, nu însă și Fletcher. "Jonathan, îți amintești ce-mi spuneai odată demult, despre a-ți iubi Stolul îndeajuns pentru a te întoarce la el și a-l ajuta să se desăvîrșească?" "Desigur."

3.46 "Nu înțeleg cum poți iubi un cîrd de păsări care tocmai au încercat să teucidă." "Dar, Fletch, nu asta iubești! Nu iubești ura și răutatea, desigur. Trebuie să te străduiești să vezi adevăratul pescăruș, bunul în fiecare din ei, și să-i ajuți și pe ei s-o vadă în ei înșiși. Asta înțeleg eu prin dragoste. Este minunat cînd înțelegi asta."

3.47 "Îmi aduc aminte, de pildă, de o tînără pasăre impulsivă pe nume Pescăruș Fletcher Lynd. Tocmai fusese Proscris, gata să-și distrugă Stolul, începînd să-și construiască propriul său iad cumplit pe Stîncile Îndepărtate. Și iată-l astăzi construindu-și în loc propriul paradis, și conducînd întregul Stol într-acolo."

3.48 Fletcher se întoarse spre instructorul său, și pentru un moment ochii i-au fost străfulgerați de teamă. "Eu să conduc? Adică cum, să conduc eu? Tu ești dascăl aici. Doar n-ai să pleci, a?" "Zău? Nu crezi că s-ar putea să existe și alte stoluri, alți Fletcheri, care au mai multă nevoie de un îndrumător decît cel de față, care se află pe drumul cel bun spre lumină?"

3.49 "Eu? Jon, eu nu sînt decît un pescăruș obișnuit, iar tu ești ..." "... unicul Fiu al Marelui Pescăruș, presupun?" - Jonathan oftă și se uită în largul mării. "Nu mai ai nevoie de mine. În fiecare zi trebuie să te descoperi cîte puțin pe tine însuși - adevăratul, nemărginitul Pescăruș Fletcher. El îți este dascăl. Trebuie să-l înțelegi și să acționezi corespunzător."

3.50 O clipă mai târziu corpul lui Jonathan se clătină în aer, licărind, și începu să devină tot mai transparent. "Să nu le permiți să îndruge despre mine tot felul de gogomării, sau să facă din mine un zeu. Bine, Fletch? Sînt un pescăruș. Îmi place să zbor, nu zic nu..." "JONATHAN!" "Sărmane Fletch. Nu crede ce-ți spun ochii. Ei nu văd decît limite. Privește cu înțelegerea, descoperă ceea ce știi deja, și vei cunoaște cum să zbori."

3.51 Licăritul se stinse. Pescărușul Jonathan se topi în văzduhul pustiu. După un timp, Pescărușul Fletcher se ridică cu greu spre cer și dădu de un grup nou de elevi, care așteptau cu nerăbdare prima lor lecție. "Pentru început" - spuse el apăsător - "trebuie să înțelegeți că un pescăruș este o nelimitată idee a libertății, o imagine a Marelui Pescăruș, și că întregul vostru corp de la vârful unei aripi la vârful celeilalte nu este decît însuși gîndul vostru."

3.52 Tinerii pescăruși îl priviră neîncrezător. "Ei," - se gîndiră - "asta nu prea sună a vreo regulă pentru un luping." Fletcher oftă și o luă de la capăt. "Hm. Ei... foarte bine" - spuse el, și-i cercetă cu o privire critică. "Să începem cu Zborul Orizontal." Și, zicînd aceasta, înțelese dintr-o dată că prietenul său nu fuse cu nimic mai divin decît Fletcher însuși.

3.53 "Nu există limite, Jonathan?" - se gîndi el. "Ei bine, atunci nu va trece multă vreme și voi apărea ca din senin pe plaja ta și-ți voi demonstra niscaiva elemente din tehnica zborului!"

3.54 Și deși încerca să pară cuvenit de sever, Pescărușul Fletcher dintr-o dată-i văzu pe toți așa cum erau ei cu adevărat, doar pentru o clipă, și-i plăcu, ba mai mult decît atît - îndrăgi ceea ce văzu. "Nici o limită, Jonathan?" - se gîndi el și zîmbi. Începu calea lui spre desăvîrșire.